

Ірина Постоленко

*Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини*

м. Умань, Україна

ОСНОВНІ ЕТАПИ НАВЧАННЯ У БРИТАНСЬКИХ ШКОЛАХ

Шкільний курикулум британських шкіл спрямований на надання рівних можливостей для всіх учнів на навчання та навчальні досягнення. Крім того, британський шкільний курикулум сприяє духовному, моральному, соціальному та культурному розвитку учнів та ставить за мету підготувати учнів до дорослого життя. Відповідно, педагогічний процес у школах відбувається на принципах прогностичності, ефективності і технологічності забезпечення [3].

Етап навчання 1 ((Key Stage 1 (KS1)) є визначеним терміном дворічного навчання учнів віком від 5 до 7 років у державних школах Англії та Уельсу, відомих як перший та другий роки навчання (Year 1, Year 2). У Північній Ірландії етап навчання 1 відповідає третьому та четвертому рокам початкової освіти учнів. Термін **(Key Stage 1)** визначений Актом про освіту 2002 (Education Act 2002) як «період навчання у школі учнів з шести років до семи років» [2, с. 26]. Термін «Ключовий етап навчання 1» використовується для визначення групи учнів, які вивчають предмети програми згідно з вимогами національного курикулуму (National Curriculum). Усі учні на цьому етапі навчання мають вивчати в школах орієнтовно 13 предметів:

- англійська мова (English)
- математика (Mathematics)
- природознавство (Science)
- інформаційні та комунікаційні технології (Information and Communication Technology)
- технології та дизайн (Design and Technology)
- історія (History)
- географія (Geography)
- мистецтво та дизайн (Art and Design)

- музика (Music)
- фізичне виховання (Physical Education)
- релігійна освіта (Religious Education)
- громадянство (Citizenship)
- особистісний та соціальний розвиток учня, формування здорового способу життя (Personal, social and health education) [2].

Останні два з перерахованих вище шкільних предметів є факультативними.

У Північній Ірландії на цьому етапі навчання школярі вивчають такі предмети:

- мова та література (Language and Literacy)
- математика (Mathematics and Numeracy)
- мистецтво (The Arts)
- світ навколо нас (The World Around Us)
- особистісний розвиток та взаєморозуміння (Personal Development and Mutual Understanding)
- фізичне виховання (Physical Education) [5].

Етап навчання 2 (Key Stage 2) – це чотирирічний термін навчання у державних школах Англії та Уельсу, який охоплює третій, четвертий п'ятий та шостий роки навчання (Year 3, Year 4, Year 5 and Year 6), вік учнів – 7–11 років. У Північній Ірландії ступінь навчання 2 відповідає п'ятому, шостому та сьомому рокам навчання учнів віком 8–11 років. Термін (**Key Stage 2**) визначений Актом про освіту 2002 (Education Act 2002) як «період навчання в школі учнів з восьми до одинадцяти років» [2]. Термін «Етап навчання 2» використовується для визначення групи учнів, які вивчають навчальні предмети програми згідно з вимогами національного курикулуму (National Curriculum). Усі учні на цьому етапі навчання мають вивчати 14 предметів (предмети, які вивчаються на першому етапі навчання і на додаток сучасна іноземна мова (Modern Foreign Language) [1, с. 36].

У Північній Ірландії на цьому етапі навчання продовжується вивчення

тих предметів, які започатковані на першому етапі навчання [5].

В кінці другого етапу навчання, у віці 11 років (шостий рік навчання), учні проходять тестування з англійської мови, математики і природознавства. Тести приймає зовнішня комісія, їх результати публікуються в атестатах успішності учнів.

Етап навчання 3 (Key Stage 3) – це трирічний термін навчання у державних школах Англії та Уельсу, що охоплює сьомий, восьмий, та дев'ятий роки навчання (Year 7, Year 8, Year 9), вік учнів – 11–14 років. У Північній Ірландії етап навчання 3 відповідає першим трьом рокам здобуття середньої освіти, це восьмий, дев'ятий та десятий роки навчання. Термін (**Key Stage 3**) визначений Актом про освіту 2002 (Education Act 2002) як «період навчання в школах Англії, Уельсі та Північній Ірландії учнів з одинадцяти-дванадцяти до чотирнадцяти років» [2, с. 8]. Усі учні на цьому етапі навчання, відповідно до навчального плану, мають вивчати 14 предметів (аналогічно другому етапу навчання, але додається ще один пункт – економічна освіта учнів у складі предмета особистісний та соціальний розвиток учня, формування здорового способу життя) [3].

Етап навчання 4 (Key Stage 4) – це дворічний термін навчання у державних школах Англії та Уельсу, що відповідає десятому та одинадцятому рокам навчання (Year 10, Year 11), вік учнів – 14–16 років. Термін (**Key Stage 4**) визначений Актом про освіту 2002 (Education Act 2002) як «період навчання в школі учнів з чотирнадцяти-п'ятнадцяти до шістнадцяти років» [2, с. 9]. Усі учні на цьому етапі навчання, відповідно до вимог курикулуму, мають вивчати такі предмети:

- англійська мова (English)
- математика (Mathematics)
- природознавство (Science)
- інформаційні та комунікаційні технології (Information and Communication Technology) – лише в Англії
- фізичне виховання (Physical Education)

- релігійна освіта (Religious Education)
- громадянознавство (Citizenship)
- уельська мова (Welsh) – лише в Уельсі
- особистісний та соціальний розвиток учня, формування здорового способу життя та економічна освіта (Personal, social, health and economic education).

Факультативно на цьому етапі навчання вивчаються такі предмети:

- мистецтво (The Arts)
- дизайн та технології (Design and Technology)
- гуманітарні науки (The Humanities)
- сучасні іноземні мови (Modern Foreign Languages) [4].

В Північній Ірландії на цьому етапі вивчаються ті ж самі предмети, що й на третьому ключовому етапі.

В кінці 4 етапу навчання, у віці 16 років (одинадцятий рік навчання), учні складають іспити на отримання загального сертифікату про середню освіту, які оцінює зовнішня комісія. Їх результати заносяться в атестати успішності учнів, де вказується рівень знань та здібностей школярів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Flutter J. Consulting Pupils: What's in It for Schools? / Julia Flutter, Jean Rudduck. – New York : RoutledgeFalmer, 2004. – 176 p.
2. Education Act 2002 [Electronic resource]. – URL : http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2002/ukpga_20020032_en_9.
3. National Curriculum [Electronic resource]. – URL : <http://orderline.qca.org.uk/programmes/index.aspx>.
4. Northern Ireland National Curriculum [Electronic resource]. – URL : http://www.nicurriculum.org.uk/key_stages_1_and_2.
5. National Curriculum [Electronic resource]. – URL : <http://curriculum.qca.org.uk/key-stages-3-and-4/subjects/index.aspx>.